

Meghívó

a Magyar Tudományos Akadémia alapításának 200. évfordulója alkalmából az MTA Pécsi és Szegedi Területi Bizottsága által szervezett,

Anjou Magyarország – Anjou Európa. Liliomok a horizonton

című konferenciára

IDŐPONT:

2025. november 7., péntek

HELYSZÍN:

MTA Székház, Kisterem

1051 Budapest, Széchenyi István tér 9.

PROGRAM

9.00–9.30: Regisztráció

9.30–10.00: Az MTA 200 — Mohács 500
és az Anjou Magyarország — Anjou Európa
konferencia közös megnyitója
(helyszín: Felolvasóterem)

Köszöntőt mond:

Lamm Vanda akadémikus, az MTA
társadalomtudományi alelnöke

Kovács L. Gábor akadémikus, a PAB elnöke

Krisztin Tibor akadémikus, a SZAB elnöke

S. E. Jonathan Lacôte, a Francia Köztársaság
nagykövete

Bevezető előadás

10.00–10.20: Zsoldos Attila akadémikus:
A szent királyok nemzetségének
leányága

I. szekció: Alapkutatások az Anjou-korról: Az Anjou-kori források feltárása

Levezető elnök: Csernus Sándor DSc

10.20–10.40: Piti Ferenc tudományos
főmunkatárs (HUN-REN—MNL—SZTE
Magyar Medievisztikai Kutatócsoport):
Az Anjou-kori oklevéltár sorozat

10.40—11.00: Szőcs Tibor tudományos főmunkatárs (HUN-REN—MNL—SZTE Magyar Medievalisztikai Kutatócsoport): **Keltezetlen oklevelek Károly korából — szépségek, nehézségek, paradoxonok**

11.00—11.20: Hunyadi Zsolt (SZTE BTK Középkori és Koraújkori Magyar Történeti Tanszék): **Az Anjou-kori oklevéltár és a szemantikus web — A forráskiadás perspektívái**

11.20—11.40: Sebők Ferenc (SZTE BTK Történeti Segédtudományok Tanszék): **Okleveles adalékok az Anjou-kori hadszervezet történetéhez**

11.40—12.00: **Vita**

12.00—13.00: **Ebédszünet**

II. szekció: Alkalmazott kutatások az Anjou-korról: Az Anjou-kor a forrásfeltárás tükrében
Levezető elnök: Font Márta DSc

13.00—13.20: B. Halász Éva tudományos főmunkatárs (HUN-REN—MNL—SZTE Magyar Medievalisztikai Kutatócsoport): **Az 1350-es évek és az Anjou-kori oklevéltár**

13.20—13.40: Maléth Ágnes (SZTE BTK Középkori és Kora Újkori Magyar Történeti Tanszék):
I. Lajos és az avignoni pápák. Eredmények és távlatok

13.40—14.00: Gálffy László (KRE BTK Medievalisztika Tanszék; SZTE BTK Történeti Intézet): **Grófokból királyok. Dinasztiaépítés első próbálkozásai Anjouból az 1120-as években**

14.00—14.20: **Vita**

14.20—14.40: **Kávészünet**

III. szekció: Az Anjou-kor európai dimenzióban 1.

Levezető elnök: Csukovits Enikő DSc

14.40—15.00: Kis-Kádi Anna (PTE BTK Interdiszciplináris Doktori Iskola): **Dinasztikus identitás és gift-giving: Magyarországi Mária hagyatéki leltárának tanúságai**

15.00—15.20: Tuza, Bénédicte (École doctorale, Université de Rennes 2): **I. Lajos magyar király és V. Károly francia király által gyermekeik számára kötött négy házassági szerződés összehasonlító vizsgálata**

15.20—15.40: Kiss Gergely (PTE BTK Középkori és Koraújkori Történeti Tanszék):
„Un A esmallie de France et de Hongrie” - „Ékszer francia és magyar címerrel” - Anjou-liliom és szimbolikus diplomácia a 14. század első felében

15.40—16.00: **Vita**

16.00—16.20: **Kávészünet**

IV. szekció: Az Anjou-kor európai dimenzióban 2.

Levezető elnök: Kiss Gergely DSc

16.20—16.40: Alfredo Maria Santoro, Davide Sica (Università degli Studi di Salerno): **Les études angevines en Italie méridionale: bilan et perspectives de recherche (Az Anjou-kutatások Dél-Itáliában: mérleg és kutatási perspektívák)**

16.40—17.00: *Csukovits Enikő* tudományos tanácsadó (ELTE HTK Történettudományi Intézet): **Egy ismert-ismeretlen 13—14. századi magyarországi intézmény**

17.00—17.20: *Csákó Judit* tudományos főmunkatárs (ELTE HTK Történettudományi Intézet): **Nicoletto D'Alessio és a *Storia della guerra per i confini*. (A végeken folyó háború története) Itáliai—magyar diplomáciai kapcsolatok Nagy Lajos korában**

17.20—17.40: *Thierry Pécout* (Université Jean Monnet de Saint-Étienne): **Le programme Europange sur les officiers angevins (2014—2018): la perpétuation d'un réseau scientifique international et l'émergence des Humanités numériques dans la réflexion historique. Az Europange program**

az Anjou-dinasztia uralta területek tisztségviselőiről (2014-2018): egy nemzetközi tudományos hálózat továbbélése és a digitális humán tanulmányok megjelenése a történelmi gondolkodásban.

17.40—18.00: **Vita**

18.00—18.20: *Bárány Attila DSc* (Debreceni Egyetem): **Conclusion Remarks**

18.30: **Zárfogadás a konferencia előadói és a meghívottak számára**

A sokszínű magyar medievistikából kiemelkednek az Anjou-kori kutatások, amelyek régi hagyományokra tekintenek vissza, és erős szálakkal kötődnek Szegedhez, Budapesthez és Pécshez is. A vonatkozó alapkutatások területén az elmúlt évtizedek legambiciózusabb vállalkozása a Szegedi Középkorász Műhely *Anjou-kori oklevéltára*, melyet Kristó Gyula (aki a Pécsi Tudományegyetem díszdoktora is) indított útjára 35 esztendeje. A ma már több mint 50 kötetes sorozatra épülő számtalan kutatási lehetőség sok kutató pályájának alakulásában játszott meghatározó szerepet. A széles kooperációra építő, Szegeden folyó forrásfeltáró munka sokakat inspirált a korszak kutatására, így termékeny talajra talált az ország jelentős középkortörténeti kutatóhelyein, Budapesten, Pécsen és Debrecenben egyaránt.

A magyarországi Anjou-kutatások gyorsan átlépték az országhatárokat. A dinasztia nevét adó grófság központjában működő Angers-i Egyetem és a Szegedi Tudományegyetem közötti kapcsolat 1990 óta létezik. Folyamatos fejlesztését európai és bilaterális ösztöndíj- és kutatási programok segítették, amiben fontos szerepet vállalt Franciaország. Az Angers és Szeged, majd Pécs közötti együttműködés eredményességéről *cotutelle* disszertációk, közös tanulmánykötetek és nemzetközi konferenciák tanúskodnak. Ez vezetett el a hét kötetre tervezett Magyarország-történet francia kiadásához (PUR, 2000—2018), valamint az eddigi 200 legnagyobb és máig egyedülálló, az „Anjou Európa” műveltségét bemutató nemzetközi

kiállítás és programsorozat létrejöttéhez, mely francia, magyar, olasz, horvát és lengyel szakmai együttműködés eredményeként valósult meg, és egyben a Franciaországi Magyar Év első, hivatalos magyar államfői látogatáshoz kötődő nyitórendezvénye is volt (Fontevraud, 2001). A magyar kutatók résztvevőként és szervezőként is (Szeged, 2010) gyorsan bekapcsolódtak a nemzetközi kutatási programokba, melyeknek 2014 és 2018 között új lendületet adott egy szerteágazó kutatási hálózat, az „EuropeAnge” létrejötte, amelyben számos külföldi (Angers, Saint-Étienne, Bergamo, Salerno, Moncton, Lyon egyetemei) és magyarországi kutatóhely (MTA BTK Történettudományi Intézet, Szegedi és Pécsi Tudományegyetem) vesz részt. Az MTA200 keretében megvalósuló tanácskozás, mely körképet kíván adni a különböző kutatóhelyeken folyó hazai és nemzetközi tudományos együttműködésről és a további perspektívákról, méltó alkalom arra, hogy az Anjou-kori kutatások e körben is bemutatkozzanak.